

Reporting
Diversity
Network

Smernice za
profesionalno, verodostojno
i etičko izveštavanje o
LGBTIQ+ zajednici

The background is a dark teal color. On the left side, there are stylized plant elements: a large, rounded, olive-green shape, a branch with several pointed leaves in a reddish-orange color, and another similar branch below it. In the upper right and middle left areas, there are two starburst patterns composed of many small, light blue dots radiating from a central point.

Nalazi Mreže za izveštavanje o različitosti ukazuju da je LGBTIQ+ zajednica jedna od tri grupe najčešće izložene govoru mržnje. Mediji neretko doprinose tome, a imaju i važnu ulogu da edukuju i informišu građane i građanke i time smanjuju stigmatu i predrasude.

Zato smo pripremili smernice koje mogu da doprinesu kvalitetnijem izveštavanju o temama važnim za LGBTIQ+ zajednicu.

 Kada izveštavate o događaju koji uključuje LGBTIQ+ osobu zapitajte se da li je važno naglasiti njenu seksualnost i/ili rodni identitet.

Ukoliko nije relevantno za priču, nepotrebno je etiketirati osobu kao deo LGBTIQ+ zajednice i naglašavati taj deo njenog identiteta. Zadiranje u nečiji privatni život može biti opravdano samo uz pristanak i ukoliko je naglašavanje seksualnosti i/ili rodnog identiteta u javnom interesu. Novinari i novinarke bi trebalo da uzmu u obzir potencijalni govor mržnje i diskriminaciju koji mogu nastati kao rezultat njihovog izveštavanja.

 Uvek težite prikazivanju različitosti u izveštavanju.

Kako bi verodostojno predstavili različite grupe u društvu, neophodno je da novinari i novinarke uključe mišljenja i perspektivu LGBTIQ+ zajednice, kao i drugih manjinskih zajednica i kada izveštavaju o društvenim i političkim pitanjima koja se ne tiču isključivo ove zajednice. Pored toga, uključivanjem LGBTIQ+ zajednice u ovakve sadržaje doprineće boljem razumevanju specifičnih problema LGBTIQ+ osoba od strane šire društvene zajednice.

 LGBTIQ+ zajednica postoji i kad nije Prajd.

Prajd je važan, ali nije jedina tema važna za LGBTIQ+ zajednicu. Pokrenite temu i onda kada LGBTIQ+ prava nisu u fokusu zbog održavanja Prajda. Organizacije civilnog društva za zaštitu prava LGBTIQ+ osoba uvek su dobar izvor ideja za teme i sagovornike/ce. Tako doprinosite boljem razumevanju i inkluziji.

 Reči su važne. Koristite adekvatnu terminologiju.

Neki termini koji se često koriste u javnosti (transseksualac, homoseksualizam, transvestit, promena pola i slično) su zastareli, ne oslikavaju realnost LGBTIQ+ osoba i mogu biti štetni po zajednicu. Informišite se o adekvatnoj terminologiji koju možete da koristite kada izveštavate o LGBTIQ+ zajednici u brojnim sadržajima koje pružaju organizacije za LGBTIQ+ prava. Korišćenjem adekvatne terminologije mediji ispunjavaju i svoju edukativnu ulogu.

Upoznajte se sa osnovnim konceptima bitnim za izveštavanje o LGBTIQ+ zajednici. Rod i pol nisu isto, kao ni seksualna orijentacija i rodni identitet.

Kako biste tačno izveštavali o temama koje se tiču LGBTIQ+ zajednice, važno je da razumete osnovne koncepte pola, roda i seksualnosti. Pol se odnosi na telesne (biološke) karakteristike i pripisuje se po rođenju, dok je rod društveno konstruisana kategorija koja se odnosi na to kako osoba sebe doživljava, odnosno kako se identifikuje i kako je društvo percipira. Rodni identitet osobe može, ali i ne mora da bude u skladu sa polom koji joj je pripisan po rođenju. Seksualna orijentacija odnosi se na emotivnu, romantičnu ili seksualnu privlačnost prema jednom, nijednom, dva ili više pola/roda i ona je nezavisna od rodnog identiteta osobe.

Uključite LGBTIQ+ osobe u kreiranje sadržaja.

Uključivanjem ljudi iz LGBTIQ+ zajednice u kreiranje različitih medijskih sadržaja doprineće tačnom i verodostojnom predstavljanju ove zajednice, prikazujući različite živote i iskustva LGBTIQ+ osoba i umanjivanju duboko ukorenjenih stereotipa i predrasuda u društvu.

Ne objavljujte sadržaj koji potencijalno može biti uvredljiv ili štetan po zajednicu.

Razmislite o vašoj priči i njenom uticaju na LGBTIQ+ zajednicu i širu društvenu zajednicu. Ne objavljujte priče koje sadrže stereotipične opise, jer mogu doprineti osnaživanju već postojećih predrasuda u društvu. Takođe, razmislite o potencijalnoj reakciji na vašu priču, uključujući i reakcije u komentarima i na društvenim mrežama gde se govor mržnje često brzo umnožava. U ovakvim situacijama neophodno je moderirati komentare ili ih u nekim slučajevima isključiti.

Poštujte identitet osobe i način na koji se ona predstavlja, a pogotovo njeno ime i zamenice koje koristi.

Na ovaj način pokazaćete poštovanje i uvažavanje svojim sagovornicama i sagovornicima.

Pažljivo birajte sagovornike i sagovornice!

Kada izveštavate o pravima LGBTIQ+ osoba, problemima sa kojima se susreću u svakodnevnom životu i slično, dobri sagovornici i sagovornice su upravo ljudi iz zajednice, aktivisti/kinje i eksperti/kinje iz specifičnih oblasti. Prikazivanje “druge strane” suočavanjem aktivista/aktivistkinja za ljudska prava sa političarima/kama, predstavnicima/ama religijskih zajednica i drugim akterima koji se protive ostvarivanju ljudskih prava LGBTIQ+ osoba, često stvara lažni balans u medijima. Na ovaj način, mediji pokušavajući da budu nepristrasni, otvaraju prostor za potencijalnu diskriminaciju i govor mržnje i legitimišu uglavnom neutemeljene, homofobične, transfobične i mizogine stavove kao jednake poziciji koja zastupa ljudska prava.

Reporting
Diversity
Network